

pravoplatně rozhodnuto, že žalovaný použil střelné zbraně proti předpisům a že se tím dopustil trestného činu. Nelze tu tedy mluvit o »úředním jednání«, k němuž páchání trestných činů jistě nenáleží, takže tu dvorský dekret místa nemá (srv. také důvody tohoto nejvyššího soudu v rozhodnutí čis. 1641 sb. n. s. a Ehrenzweig sv. II/1 § 408 str. 632 a Randa »Náhrada škody« z roku 1912 str. 20). Právem tedy rekursní soud nařídil prvnímu soudu, by ve věci jednal, třebaže jeho výrok není potud správně vyjádřen, pokud usnesení prvního soudu s výhradou pravomoci »zrušil«, kdežto ve skutečnosti šlo o změnu usnesení prvního soudu a o zamítnutí námitky nepřipustnosti pořadu práva, které první soud vyhověl.

Čís. 7160.

Rejstříkový soud jest nejen oprávněn, nýbrž i povinen, by nařídil změnu stanov, jakmile shledá, že jejich některé ustanovení odporuje zákonu o společenstvech ze dne 9. dubna 1873, čis. 70 ř. zák., třebaž byly již pravoplatně zapsány ve společenstevním rejstříku.

Jest přípustným ustanovení stanov společenstva, že veškeré spisy a právní prohlášení musí býti podepsány tím způsobem, že k vytištěné nebo psané firmě připojí své podpisy buď dva členové představenstva nebo jeden člen představenstva a splnomocněný úředník. Tento způsob znamenání dlužno vyznačiti ve společenstevním rejstříku. Tím nezapisuje se plná moc určitého splnomocněného úředníka. Splnomocněné úředníky nelze zapsati do rejstříku. Jest na obecnstvu, by zkoumalo jich oprávnění a objem jich plné moci.

(Rozh. ze dne 17. června 1927, R I 502/27.)

Rejstříkový soud vydal toto usnesení: V rejstříku společenstevním jest při firmě »Družstvo hospodářských lihovarů pro prodej lihu, zapsané společenstvo s ručením obmezeným«, zapsáno, že »podpisování firmy děje se tím způsobem, že k firmě družstva připojí své podpisy buď dva členové představenstva, nebo jeden člen představenstva a splnomocněný úředník«. Plnomocníci, kterým není udělena prokura, se však do rejstříku společenstevního nezapisují, ježto jich zápis žádným ustanovením zákonným nařízen není (čl. 12 obch. zák.). Proto jest i zápis, že ku znamenání firmy jest oprávněn též jeden člen představenstva a splnomocněný úředník, nesprávným a nemá proti veřejnosti praktického významu, poněvadž z rejstříku nelze seznati, kdo jest tou dobou úředníkem zmocněným ke spolupodpisu firmy. Proto se představenstvo společenstva vyzývá, by se postaralo o to, by tento nesprávný zápis byl v rejstříku společenstevním do 4 neděl vymazán, neb, aby při nejbližší valné hromadě ustanovení to z § 27 stanov bylo vypuštěno, nebo jinak upraveno a aby ustanovení § 26 stanov bylo doplněno v ten smysl, že představenstvo zastupuje družstvo před soudy

i mimosoudně způsobem určeným v § 27 stanov tak, by právo zastupování souhlasilo s právem podpisování a aby pak změnu tu sem řádně opovědělo k zápisu. Rozkladu do tohoto usnesení rejstříkový soud nevyhověl z důvodů v napadeném usnesení uvedených, k nimž poukázal, dodav k vývodům rozkladu toto: Podle čl. 12 obch. zák. mají do rejstříku obchodního a společenstevního činěny býti jen takové zápisy, které obchodním zákonem nebo zákonem o společenstvech jsou výslovně nařízeny. Zápis splnomocněných úředníků, kteří nejsou prokuristy, však ani obchodním zákonem ani zákonem ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. není nařízen. Nemají tedy takoví plnomocníci býti do rejstříku zapisováni. A nemají-li splnomocnění úředníci zapisování býti, neměl a nemá býti zapisován ani způsob podpisování firmy splnomocněným úředníkem. Nemá tedy dotyčný zápis v zákoně opory a nemohl tudíž nabýti právní moci. Proto jest odůvodněn příkaz, aby nesprávný zápis v rejstříku byl vymazán. Není sice pochyby o tom, že úředník společenstva může orgány jeho býti podle čl. 47 obch. zák. splnomocněn ke spolupodepisování za společenstvo, avšak do rejstříku nemá býti zapsáno ani jeho jméno ani způsob podpisování firmy jím, nýbrž má podle § 6 poslední odstavce zák. z 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. vyhlášen a do rejstříku společenstevního býti zapsán jen způsob, jímž představenstvo (nikoli plnomocníci) za společenstvo podpisují, je-li o tom ustanovení ve společenské smlouvě. Rekurzní soud nevyhověl rekursu. Důvody: Ku správným stavu věci i zákonu hovícím důvodům napadeného usnesení, dodává se vzhledem k vývodům stížnosti jenom ještě toto: Podle § 1 min. nař. ze dne 14. května 1873, čís. 71 ř. z. pojeti jest do společenstevního rejstříku pouze ony zápisy, které předepsány jsou v zákoně ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. A tu jest ovšem správné, že podle § 26 cit. zák. může býti úředníkům společenstva neb i jiným osobám udělena plná moc. Leč toto zákonné ustanovení nepředepisuje, že takováto plná moc má zapsána býti do společenstevního rejstříku, a nemůže za tohoto stavu věci plná moc zapsána býti do společenstevního rejstříku. Zápis plné moci do společenstevního rejstříku odporoval by nejen ustanovení § 26 cit. zák., nýbrž i § 6 cit. zák., podle něhož zapsati jest způsob, jakým představenstvo — tedy nikoli plnomocník — za společenstvo podpisuje, je-li o tom ve společenské smlouvě ustanovení. Ustanovuje-li tedy § 27 stanov, že veškeré spisy a právní prohlášení musí býti podepsány dvěma členy představenstva nebo jedním členem představenstva a splnomocněným úředníkem, mají-li býti závazny pro družstvo proti osobám třetím, odporuje toto ustanovení, pokud se týče splnomocněného úředníka, §u 26, § 6 cit. zákona a nemůže proto obstáti. Rovněž tak nemůže obstáti zápis v rejstříku, že znamenání firmy děje se tím způsobem, že dva členové představenstva nebo jeden člen představenstva a jeden splnomocněný úředník společenstva, k vytištěné nebo psané firmě družstva připojí své podpisy, poněvadž tímto zápisem zapsán jest i způsob znamenání firmy splnomocněným úředníkem, což však přípustno není, neboť, nelze-li zapsati plnomocníka do rejstříku společenstevního, nelze ani jeho způsob znamenání firmy do rejstříku zapsati. Právem proto poukazuje

prvý soud k tomu, že zápis, ač ku znamenání firmy jest oprávněn též jeden člen představenstva a splnomocněný úředník, jest nesprávný — a právem proto také žádá, aby zápis tento byl z rejstříku vymazán a aby ustanovení to vypuštěno bylo z ustanovení § 27 stanov, nebo by bylo jinak upraveno.

Nejvyšší soud změnil usnesení rekursního soudu v ten smysl, že zrušil příkaz rejstříkového soudu, by se představenstvo postaralo, by zápis ve společenstevním rejstříku, podle něhož ku znamenání firmy jest oprávněn též jeden člen představenstva a splnomocněný úředník, byl vymazán neb aby při nejbližší valné hromadě ustanovení to bylo z § 27 stanov vypuštěno nebo jinak upraveno a aby předpis § 26 stanov byl doplněn v ten smysl, že představenstvo zastupuje družstvo před soudy i mimosoudně způsobem v § 27 stanov určeným, tak aby právo zastupování souhlasilo s právem podpisování a aby změnu tu řádně opovědělo k zápisu do společenstevního rejstříku.

D ů v o d y:

Předem nutno uvést, že rejstříkový soud jest nejen oprávněn, nýbrž i povinen, by nařídil změnu stanov, jakmile shledá, že některé jejich ustanovení odporuje zákonu ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., a to i tehdy, když stanovy byly již pravoplatně zapsány ve společenstevním rejstříku. To plyne z ustanovení § 3 min. nař. ze dne 14. května 1873, čís. 71 ř. zák. a z § 2 a 3 zákona ze dne 10. června 1903, čís. 133 ř. z., která rejstříkovému soudu ukládají, by z úřední moci bděl nad tím, aby byly zachovány předpisy o opovědi zápisů do společenstevního rejstříku a aby se staral o odstranění nesprávností odporujících družstevnímu zákonu, tedy i předpisů stanov, které nejsou v souhlasu se zákonem. Tento postup rejstříkového soudu v rámci zákona nemůže býti nikdy zmatečným a nejsou jím nijak dotčena práva členů proti družstvu a naopak, poněvadž na základě nezákonných stanov nelze vůbec nabýti práv. V tomto případě nejde však o porušení zákona. §§ 17 a 6 poslední odstavce družstevního zákona jest vyhraženo stanovám, by určily, v jaké formě projevuje představenstvo svou vůli a podpisuje za společenstvo. Jen tehdy, není-li takového předpisu stanov, vyžaduje § 17, by podpisovali všichni členové představenstva. Ustanovuje-li tedy § 27 stanov, že veškeré spisy a právní prohlášení musí býti podepsány tím způsobem, že k vytištěné neb psané firmě připojí své podpisy buď dva členové představenstva nebo jeden člen představenstva a splnomocněný úředník, je tím vyhověno předpisu § 17 zákona, neboť stanovy tím určují, jak představenstvo podpisuje, totiž buď dvěma jeho členy nebo podpůrně jen jediným, při čemž požadavek dalšího podpisu splnomocněného úředníka na místo druhého člena představenstva — což zákon nezapovídá — má svůj důvod patrně v tom, by obchodování bylo usnadněno a stalo se pružnějším. Je-li však přípustno, by stanovy určily způsob znamenání firmy, také jedním členem představenstva spolu s jedním splnomocněným úředníkem, musí býti také tento způsob znamenání vyznačen ve

společenstevním rejstříku (§§ 6 a 9 družstevního zákona a § 1 min. nař. ze dne 14. května 1873, čís. 71 ř. zák.). Tím se nezapisuje plná moc určitého splnomocněného úředníka ve smyslu § 26 zákona, nýbrž jen způsob znamenání představenstvem. Zmocněné úředníky nelze ovšem, jak nižší soudy správně uvádějí, zapsati do rejstříku. Obecenstvo vcházející s nimi v právní styk bude tedy vždy, jako při každém jiném zmocněnci, odkázáno, by jich oprávnění a objem plné moci zkoumalo. Usnesení nižších soudů odporuje tedy zřejmě zákonu, dovolací rekurs jest v § 16 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. opodstatněn a bylo rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 7161.

Ručení dráhy (zákon ze dne 12. července 1902, čís. 147 ř. zák.).

V tom, že zadní plošina motorového vozu elektrické pouliční dráhy byla otevřena, ježto ochranná závěra nebyla spuštěna, dlužno spatřovati příhodu v dopravě.

Pojem příhody v dopravě a úrazu. Nastal-li při provozu dráhy úraz člověka, není to »příhoda v dopravě«, nýbrž nejvýše následek příhody v dopravě a jde jen o to, zda jest úraz s příhodou v dopravě v příčinné souvislosti.

(Rozh. ze dne 17. června 1927, Rv I 1430/26.)

Žalobkyně vypadla za jízdy v motorovém voze pouliční dráhy žalované společnosti z neuzavřené zadní plošiny a poranila se. Žalobní nárok na náhradu škody procesní soud první stolice uznal, o dovolací soud neuznal důvodem po právu. Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Jak nesporno byla zadní plošina motorového vozu elektrické pouliční dráhy, kde žalobkyně stála, na levé straně ve směru jízdy otevřena, protože ochranná závěra nebyla za jízdy spuštěna. V této skutečnosti, že totiž nebylo použito zařízení, sloužícího za jízdy k ochraně osob na plošině jedoucích, nutno shledávati úchytku od řádného a pravidelného provozu a tudíž »příhodu v dopravě«, i když se přisvědčuje panující praxi, že k pojmu příhody v dopravě ve smyslu zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. z. se vyžaduje úchytko od normálního provozu. Že tohoto ochranného zařízení — jak žalovaná tvrdí — se po pravidle nepoužívá, neubírá onomu nedostatku na povaze »příhody v dopravě«. (Srv. k tomu také zevrubné odůvodnění rozhodnutí čís. 1652 sb. n. s.,